

en Lov, som vil nedbryde en saadan Hindring aldeles, tror jeg som sagt ikke det er rigtigt at vedtage. Jeg maa saaledes ret meget ønske, at § 1 enten vedtages uforandret eller, hvis det var, muligt med den Forandring, at de paagjældende Bevillinger skulle gives gratis, men at vi derimod for Tiden udskyde § 2. Hvis Fremtiden vil gaa i den Retning, at man kommer til at anerkjende Nødvendigheden af en fuldstændig Frigivelse, saa kan man gaa dertil, naar man tror, at Tiden dertil er forhaanden, men forsaavidt man ikke tror, at Tiden dertil allerede er forhaanden — og paa det Standpunkt staar jeg — saa antager jeg, det er rigtigt at vi gaa til at udskyde § 2.

Indenrigsministeren: Det lader ikke til, at Jordbunden er meget gunstig for dette Lovforslag, idet den samme Frygt, som ved tidligere Leiligheder har givet sig tilkjende, ogsaa nu synes at være tilstede i rigt Maal. Jeg kan for mit Vedkommende ikke have Noget imod, at dette Lovforslag fremmes, idet jeg ligesaa vel som de Herrer, der beklage sig over, at der skal ydes en Afgift til Staten af dem, der trænge mest til at hjælpes, er overbevist om, at det er en uforstandig og urimelig Ordning. Jeg tilstaar, at skulde Noget undre mig, er det dette, at den, saaledes som sket er, har kunnet sætne sig igjennem flere Love. Jeg nærer for mit Vedkommende ikke nogen som helst Tvivl om, at det Forstandige og Rigtige er at give Rentefoden fri, og jeg skal sige de ærede Herrer hvorfor. Det er for det Første fordi jeg ikke med det ærede Medlem for Beite Amts 3die Valgtreds (Th. Nielsen) tror, det kan negtes, at Penge ere en Vare. Om det ærede Medlem vil sige, at de ere en Bærdimaaler for Varer, eller hvorledes han vil betegne dem, er i og for sig temmelig ligegyldigt, men Pengene have ialfald den Egenskab tilfælles med Varer, at de ere afhængige af Konjunkturerne, og at deres Pris stiger eller falder efter Begjæret. Jeg siger nu, at selv om de ærede Medlemmer kunde dokumentere med noget større Styrke, end de have kunnet, at Staten er mere berettiget til at sætte en vis Pris paa Penge

end paa andre Varer, er Sagen ikke dermed afgjort; thi De kunne ikke tvinge Folk til at anvende Pengene i en aldeles bestemt Retning og navnlig ikke i den bestemte Retning, som de Herrer væsentlig ønske. Hvad vil, altsaa Resultatet blive af Bestræbelser i denne bestemte Retning? Resultatet vil blive, at Pengene slet ikke søge hen til disse Beite, men søge andetsteds hen, hvor man fuldkommen lovligt og uden at trykkes enten af moraliske eller af legale Strupler kan have ganske andre Fordele af sine Penge, forsaavidt man ser paa den voblikkelige Fordel, end man kan faa ved at anbringe dem i faste Eiendomme. Denne Tvang er efter min Overbevisning forsaavidt skadelig, som den driver Mange til ikke at sætte deres Penge i faste Eiendomme, medens de under andre Omstændigheder vilde betænke sig paa at lade sig lokke af de høje Renter, de kunde faa. f. Ex. af forskellige Statspapirer, men vilde foretrække en solid Debitor, som de vare sikke paa ikke ved Leilighed gjorde Bankerot. En anden Betragtning, jeg ikke kan undlade at gjøre gjældende, er den, at det er komplet umuligt at kontrollere Bestemmelser i en saadan Retning, selv om man giver nok saa mange Lovbestemmelser om, at der ikke maa gives mere end 4 pCt. i Rente. Jeg tror, at Enhver, der er kjendt med disse Forhold — og det tror jeg, at den største Del af Menneffene nu er — maa være overbevist om, at det er umuligt at omgjærde sige Bestemmelser med saadanne Garantier, at man virkelig kan faa fat i Lovovertrædelserne, hvor de ere tilstede. I alt Fald er der saa mange Beite aabne, at der ikke behøves megen Forstand for at indrette sig saaledes, at Loven kan omgaaes. Se. De desuden ikke, mine Herrer, at Rentefoden, naar De holde paa dette Bevillingssystem, i Virkeligheden er fri? Hvad vil det sige, at en Mand ikke skal have Lov til at give mere end 4 pCt. uden efter Bevilling, naar det er en Kjendsgjerning, at en saadan Bevilling ikke koster ham. Andet end Gebyret, det stemplede Papir og Uleiligheden ved Forsendelsen? Lige siden dette Bevillingssystem blev indført, har det nemlig været almindelig Praxis i Indenrigsministeriet altid at give Bevillingen, sandsynligvis fordi man for-